II

*(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)*

# KOMMISSIONEN

## KOMMISSIONENS BESLUTNING

**af 29. juli 1983**

**om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 86 (IV/30.698 — ECS/AKZO : foreløbige forholdsregler**

**(Den engelske tekst er den eneste autentiske)**

(83/462/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikler 85 og 86 [1], senest ændret ved akten vedrørende Grækenlands tiltrædelse, særlig artikel 3 og 16,

under henvisning til begæringer i henhold til artikel 3 i forordning nr. 17 fra Engineering and Chemical Supplies (Epsom and Gloucester), Ltd ; i den første begæring af 15. juni 1982 hævder virksomheden, at AKZO Chemie UK Ltd og andre virksomheder i AKZO-koncernen har overtrådt bestemmelserne i traktatens artikel 86 og i den anden begæring af 13. maj 1983 anmodes Kommissionen om at træffe foreløbige forholdsregler,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 8. juni 1983 om at indlede en procedure,

efter at have givet AKZO lejlighed til at udtale sig vedrørende de af Kommissionen fremførte klagepunkter i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17 og med bestemmelserne i Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i henhold til artikel 19, stk. 1 og 2, i Rådets forordning nr. 17 [2],

efter at have give Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål lejlighed til at udtale sig, og

ud fra følgende betragtninger :

### I. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

#### A. Beslutningens art

(1) Denne beslutning vedrører foreløbige forholdsregler, der skal gælde, indtil der er vedtaget en endelig beslutning om klagen fra Engineering and Chemical Supplies (Epsom & Gloucester) Ltd, herefter benævnt »ECS«, i henhold til artikel 3 i forordning nr. 17 i klage mod AKZO Chemie UK Ltd (»AKZO«), AKZO Chemie BV (»AKZO Chemie«) samt andre virksomheder i AKZO-koncernen med påstand om, at der foreligger en overtrædelse af EØF-traktatens artikel 86.

#### B. Virksomhederne

(2) a) *ECS*

ECS of Stonehouse, Gloucestershire, er en lille uafhængig producent af benzoylperoxid, et organisk peroxid, der anvendes både som katalysator ved plasticfremstilling og som blegemiddel til behandling af mel samt en række andre mel-additiver, herunder kaliumbromat og vitamintilsætninger.

[1] EFT nr. 13 af 21. 12. 1962, s. 204/62.
[2] EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

ECS's samlede omsætning i 1982 udgjorde 1,7 mio £ (2 087 000 ECU), hvoraf salg af mel-additiver i Det forenede Kongerige og andre steder tegnede sig for ca. ...(1).

(3) b) *AKZO*

AKZO UK er et datterselskab i Det forenede Kongerige af AKZO Chemie, der er afdelingen for kemiske produkter under AKZO-koncernen, der har hovedsæde i Nederlandene; AKZO Chemie og adskillige af dettes datterselskaber, herunder AKZO UK, fremstiller organiske peroxider inklusive bezoylperoxid. Derudover fremstiller og markedsfører AKZO UK en lang række mel-additiver. AKZO UK's samlede omsætning i 1982 udgjorde 42 868 974 (76 478 000 ECU), hvoraf mel-additiver tegnede sig for over ... i 1982.

(4) AKZO Chemie's samlede salg på verdensbasis af organiske peroxider i 1982 udgjorde ..., hvoraf benzoylperoxid tegnede sig for ... AKZO-koncernens samlede omsætning i 1982 var 14 154 mio hfl. (5 415 mio ECU).

## C. Klagen

(5) Ved en formel begæring af 15. juni 1982 indbragtes ECS i henhold til artikel 3 i forordning nr. 17 en klage til Kommissionen mod påstand om, at selskaberne i AKZO-koncernen havde overtrådt traktatens artikel 86. Klagen gik i det væsentlige ud på, at ECS's udvidelse af sine aktiviteter inden for benzoylperioxid fra anvendelse i melfremstilling til anvendelse i plasticsektoren, først i Det forenede Kongerige og dernæst i Forbundsrepublikken Tyskland, havde haft til følge, at ledende repræsentanter for AKZO Chemie og AKZO UK den 3. december 1979 havde truet med at tvinge ECS ud af markedet ved at sælge til under kostprisen, med mindre ECS trak sig ud af handelen i plasticsektoren og især undlod at eksportere til Forbundsrepublikken Tyskland. Da ECS havde nægtet, førte AKZO ifølge klagen sine trusler ud i livet.

(6) Den 6. december 1979 fik ECS ved High Court of Justice i London nedlagt forbud (»ex parte interim injunction«) mod at AKZO satte sine salgspriser ned. Sagen blev derefter afgjort ved, at AKZO (i form af en uofficiel aftale) afgav tilsagn om hverken generelt eller i forbindelse med et bestemt salg at sænke sine normale salgspriser på benzoylperoxid med det formål at eliminere ECS som konkurrent. AKZO gik ligeledes ind på at betale for ECS's sagsomkostninger. Tilsagnet, som havde samme retsvirkning som et forbud udløb i september 1982.

ECS hævdede, at AKZO på trods heraf havde overtrådt aftalerne ved at fortsætte sin groft konkurrencefordrejende og/eller diskriminerende prispolitik.

## D. Undersøgelsen

(7) Den 15. og 16. december 1982 gennemførte Kommissionens repræsentanter i henhold til artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 17 samtidig og uanmeldt undersøgelser i AKZO UK og AKZO Chemie og fremskaffede bevismateriale i form af dokumenter vedrørende den påståede overtrædelse.

## E. Begæring om foreløbige forholdsregler

(8) Ved begæring af 13. maj 1983 anmodede ECS Kommissionen om at træffe foreløbige forholdsregler med påbud til AKZO om at afholde sig fra den påståede ulovlige prisfastsættelse og forretningsmetoder, indtil der var vedtaget en endelig beslutning i henhold til artikel 86. Grundlaget for ECS's begæring var, at overtrædelsen af artikel 86 var fortsat selv efter Kommissionens undersøgelser i december 1982, og at ECS kunne se sig tvunget til at indstille sin virkomhed, med mindre der kunne findes en midlertidig løsning til afhjælpning af virksomhedens vanskeligheder. En meddelelse af klagepunkter blev fremsendt til AKZO UK den 8. juni 1983. Den 23. juni 1983 fik AKZO UK lejlighed til at afgive en mundtlig forklaring til sine skriftlige bemærkninger, og den 4. juli 1983 afgav Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål udtalelse.

## F. Det relevante sagsforhold

a) *Parternes stilling på de relevante markeder*

(9) På På EF-markedet for organiske peroxider som helhed er AKZO Chemie den største producent med en samlet markedsandel på mellem 46 % og 50 % ifølge egne skøn i interne ledelsesdokumenter. Virksomhedens markedsandel i Europa i 1982 svarede til den samlede markedsandel for de følgende fire producenter tilsammen, og virksomheden hævder at have mere vidtforgrenede produktions- og markedsføringsaktiviteter i sektoren end nogen anden producent (.....).

Til sammenligning anslår AKZO ECS's markedsandel af organiske peroxider i Europa til 1 %.

(1) I henhold til artikel 21, stk. 2, i forordning nr. 17 offentliggøres forretningshemmeligheder ikke.

(10) På det britiske marked for benzoylperoxid til melfremstilling anslog AKZO sin markedsandel i 1982 til 52 % sammenholdt med ECS's andel på 35 % og kun 13 % for den sidste producent, som AKZO mente havde mistet det meste af sin markedsandel.

(11) AKZO's andel i Det forenede Kongerige på markedet for mel-additiver som helhed er vanskelig at vurdere præcist på nuværende stadium, idet virksomheden med henblik på nærværende procedurer har fremlagt tal, der varierer betydeligt fra de tal, der fremgår af virksomhedens egne interne dokumenter. Således anslog AKZO UK ved udgangen af 1982 sit årlige salg af mel-additiver i Det forenede Kongerige til ca. 200 tons (ca. 40 %) mere end opgjort i de skøn, der var opstillet under nærværende procedure. AKZO påstod i sit svar til meddelelsen af klagepunkterne og under høringen, at der var fem relevante produktmarkeder — benzoylperoxid 20 %, benzoylperoxid 16 %, kaliumbromat 10 %, kaliumbromate 6 % og vitaminblandinger. Den fremlagde overslag, som skulle vise, at dens salg i Det forenede Kongerige på alle disse delmarkeder endog var mindre end ECS's salg. I realiteten undlod disse skøn, ud over overvurdere ECS's salg, at tage hensyn til, at markedet for mel-additiver omfatter andre produkter og koncentrationer af de samme produkter, som AKZO sælger store mængder af. AKZO har den største markedsandel af benzoylperoxid-blegemiddel, der er det vigtigste produkt, og da kunderne generelt dækker en række af deres behov fra deres leverandør, må dens andel af delmarkedet for kaliumbromat anses for at være af en lignende størrelsesorden.

AKZO UK har antageligt den største andel på det engelske marked for mel-additiver set som helhed (dvs. inkl. alle koncentrationer af de pågældende produkter, vitaminblandinger og andre produkter herunder amylaser). AKZO's markedsandel som helhed kan være noget lavere end andelen på delmarkedet for benzoylperoxid, idet den har opgivet salg af vitaminblandinger i store mængder, men dets andel af delmarkedet for benzoylperoxid og kaliumbromat anses for at være større set i relation til nærværende beslutning.

b) *Markedet for mel-additiver i Det forenede Kongerige*

(12) Køberne af benzoylperoxid og andre mel-additiver kan inddeles i tre hovedgrupper: de tre største melproducenter, RHM, Spillers og Allied Mills, der stort set er lige store, og som tegner sig for 85 % af efterspørgslen; dernæst de store uafhængige virksomheder, hvoraf der er ca. 12, med i alt 10 % af efterspørgslen, og for det tredje en række små uafhængige møller, der tegner sig for de resterende 5 %.

Det er normalt, at kunderne dækker hele deres forbrug af mel-additiver, navnlig benzoylperoxid og kaliumbromat, som en del af en pakke af produkter fra samme leverandør eller leverandører.

(13) De eneste leverandører af benzoylperoxid og kaliumbromat til melfremstilling er AKZO UK, ECS og Diaflex, der er en producent, der i handelsmæssig henseende har været tæt knyttet sammen med AKZO UK. AKZO UK dækker det samlede behov hos en af de tre største melproducenter, og den næststørste får leverancer fra AKZO og Diaflex i forholdet 2 : 1. ECS dækker det meste af behovet hos den tredjestørste producent, nemlig Allied Mills, men AKZO UK driver her virksomhed med mindst en individuel mølle i Alliedkoncernen. AKZO sælger kun et lille kvantum vitaminblanding, der er et produkt, hvoraf ECS dækker en tredjedel af det engelske marked. Der findes en række andre leverandører af vitaminblanding, men deres indflydelse på markedet for mel-additiver som helhed er minimal, idet de ikke leverer benzoylperoxid eller kaliumbromat.

c) *AKZO's prisfastsættelse og forretningsmetoder*

i) *Ønsket om at eliminere ECS*

(14) I sit indlæg i sagen ved High Court i London i 1980 benægtede en ledende repræsentant for AKZO UK, der optrådte på vegne af både AKZO UK og AKZO Chemie, at der var fremsat trusler over for ECS, eller at der havde været noget ønske om at eliminere virksomheden som konkurrent, og denne repræsentant hævdede, at det ikke var AKZO's politik at sænke sine priser til eller under kostprisen.

I et memorandum af 7. december 1979 (tilsyneladende udarbejdet inden AKZO var klar over, at ECS havde fået nedlagt forbud) beskrev imidlertid en anden repræsentant for ledelsen i AKZO UK mødet mellem ECS og AKZO den 3. december og bemærkede, at det var blevet bekræftet over for ECS's administrerende direktør, at »der ville blive

truffet aggressive handelsmæssige foranstaltninger på området for melfremstilling, med mindre han afstod fra at sælge sine produkter til plasticindustrien«. I memorandumet anføres, at han fik en uge til acceptere AKZO's krav, og at der, i benægtende fald ville blive iværksat en detaljeret plan med det formål ikke alene at tilvejebringe et samlet fald i markedspriserne, men også at erobre alle ECS's kunder ved hjælp af salg til langt under kostprisen.

(15) Såfremt ECS ikke ville bøje sig, havde AKZO UK til hensigt at henvende sig til ECS's eneste store kunde og tilbyde benzoylperoxid og andre additiver til priser, som, såfremt AKZO sikrede sig det samlede salg til denne kunde, ville medføre et skønnet tab til AKZO UK i 1980 på 36 000 £.

Der skulle ligeledes tages kontakt med ECS's store uafhængige kunder (hvoraf seks blev nævnt), og der skulle tilbydes dem en samlet aftale under den forudsætning, at de ville dække deres samlede indkøb hos AKZO UK, hvilket ligeledes ville indebære et tab på adskillige tusinde pund. Der skulle træffes lignende foranstaltninger med henblik på at erobre hele ECS's omsætning med de små uafhængige møller.

De priser, som AKZO UK forlanger af sine egne store kunder, skulle ligledes sænkes betydeligt, dog ikke så langt som til de tilbud, der blev givet Allied, øjensynlig som led i en samlet plan om at bringe priserne ned i Det forenede Kongerige.

Der blev opstillet detaljerede omkostningskalkuler og et særligt budget for 1980, hvoraf fremgik nøjagtigt, hvor meget denne operation ville komme til at koste AKZO UK ved salg til under kostpris.

Dette dokument blev ikke forelagt High Court, men blev fundet i AKZO UK af en repræsentant for Kommission den 15. december 1982.

(16) Andre af ledelsen udarbejdede dokumenter, der blev fundet i AKZO Chemie's hovedkontor i Nederlandene (årsrapporter for den organiske peroxid-sektor for 1980 og 1981, samt en rapport fra AKZO UK om salget af mel-additiver 1979-1982) viste, at AKZO's bestræbelser på at eliminere ECS som konkurrent fortsatte også efter sagen ved High Court.

AKZO var navnlig bekymret over ECS's ekspansion på det tyske plasticmarked og frygtede, at ECS kunne udvide sit sortiment til andre organiske peroxider. En rapport udarbejdet i 1982 godkendte en politik over for ECS, der også havde vist sig anvendelig ved elimineringen af en anden konkurrent, og denne politik gik ud på at konkurrere med virksomheden så voldsomt, som muligt, så snart den optrådte på markedet.

I slutningen af 1982 meddelte AKZO UK til moderselskabet i Nederlandene, at ECS havde haft en betydelig aktivitetsnedgang som følge af de faldende priser forårsaget af AKZO og forudsagde, at såfremt AKZO presset ville flere og flere kunder bryde med ECS.

ii) *AKZO's priser*

(17) De af AKZO UK fremlagte detaljer om omkostningerne som svar på anmodninger om oplysninger i henhold til artikel 11 i forordning nr. 17 viser, at virksomheden siden 1980 har solgt en betydelig del af sin produktion af mel-additiver med tab, selv om den var eneleverandør eller den største leverandør til den pågældende kunde, og selv om prisen ikke under alle omstændigheder var en særdeles vigtig faktor for kunder.

(18) Siden 1980 har AKZO UK sænket de priser, til hvilke den leverer til de to største møllekoncerner, som var dens egne traditionelle kunder, med emllem 20-30 % uden at der er taget hensyn til inflationen, som anslås til 10 % om året : som led i virksomhedens oprindelige plan om at eliminere ECS fra markedet havde den ikke blot haft til hensigt at tilbyde ECS's kunder varer til under kostprisen, men endog at sænke sine priser til sine egne store kunder med det formål at nedbringe prisniveauet generelt. AKZO UK hævdede, at den blot tilpassede sig de konkurrerende pristilbud, men de priser, den anvendte over for disse kunder fra 1981 og indtil nu, var i realiteten så godt som de samme som de priser, den havde planlagt at introducere i december 1979.

For så vidt angik ECS's eneste større kunde, forsøgte AKZO først at opnå en omsætning med denne kundes centrale købsagent ved at tilbyde sine egne standardprodukter til samme pris, som ECS tidligere havde tilbudt de to øvrige store møller som svar på en forespørgsel om en billig specialblanding. Da AKZO ikke gjorde noget fremskridt hos den centrale købsagent, tilbød den at udføre ordrer på små kvantiteter til individuelle møller i Allied-koncernen til priser under kostprisen.

I tidsrummet mellem 1980 og 1983 henvendte AKZO UK sig til de af de uafhængige møller, der havde fået leverancer fra ECS, og som var anført i referatet af mødet den 3. december, og AKZO tilbød disse at levere produkterne til under kost-

pris ca. 20-40 % under de priser, til hvilke den leverede til sine egne sammenlignelige afhængige kunder. AKZO, der normalt ikke inkluderer vitaminblandinger i sortimentet, tilbød nu også dette produkt til sine egne kunder til langt under kostprisen som del af et samlet tilbud til møller, der fik leverancer fra ECS. Ved hjælp af disse tilbud lykkedes det endelig AKZO i begynselen af 1983 at vinde fodfæste hos en række af disse kunder.

d) *Virkning på ECS*

(19) Som følge af de lave priser, som AKZO tilbød ECS's kunder, har ECS mistet en betydelig del af sin omsætning med de uafhængige møller og har kun kunnet bevare det meste af sin omsætning med sin eneste store kunde ved at sænke sine priser, så de svarede til de af AKZO tilbudte priser.

ECS har over for Kommissionen fremlagt bevis for, at det vedvarende lave prisniveau, som er blevet påtvunget virksomheden siden 1980, samt omsætningsnedgangen som følge af AKZO's aktioner har haft en alvorlig virkning på rentabiliteten og likviditeten, og at såfremt virksomheden er tvunget til at sænke sine priser yderligere eller mister flere kunder, er der reel og betydelig risiko for, at den må indstille sin virksomhed.

e) *AKZO's anbringender*

AKZO anførte, at det i det mindste var tvivlsomt, hvorvidt den havde en dominerende stilling efter artikel 86 : dens andel på de fem produktmarkeder, som den hævdede var relevante, var ikke i sig selv tilstrækkelig til at danne grundlag for en formodning om en dominerende stilling, navnlig med hensyn til vitaminblandinger. Den bestred imidlertid ikke, at det var relevant for spørgsmålet om eksistensen af en mulig dominerende stilling, at de af Kommissionen omtalte øvrige elementer blev inddraget, herunder AKZO's omfattende sortiment, AKZO-koncernes betydelige finansielle ressourcer samt arten af virksomhedens adfærd over for ECS.

(20) AKZO anførte ligeledes, at spørgsmålet, om den havde misbrugt en dominerende stilling på et tidligere tidspunkt, var irrelevant for en sag om foreløbige forholdsregler, idet det eneste spørgsmål, der her skulle besvares, var spørgsmålet om den konkurrencemæssige adfærd, som Kommissionen forventede af den nu og i fremtiden. AKZO argumenterede mod nødvendigheden af at træffe foreløbige forholdsregler, idet den dagen før høringen havde fjernet enhver tænkelig grund til, at Kommissionen skulle intervenere, ved at hæve de priser, der lå under kostprisen i det mindste op til break-even-punktet.

(21) Videre anførte AKZO, at dens prisadfærd ikke var urimeligt konkurrenceforvridende, men snarere et resultat af de konkurrencemæssige forhold, der eksisterer på et oligopolitisk marked, hvor de enkelte producenter skiftedes til at indlede aggressive prisreduktioner. Ifølge AKZO havde ECS selv udløst den nedadgående pristendens ved at sænke sine priser i marts 1980.

## II. RETLIG VURDERING

### A. Betingelser for at træffe foreløbige forholdsregler

(22) Kommissionen kan, før den træffer endelig beslutning om ophør af en overtrædelse af EF's konkurrenceregler, som anført i EF-Domstolens dom i sag 792/79 R CAMERA CARE »træffe en hvilken som helst indledende foranstaltning, som måtte forekomme (Kommissionen) nødvendig på et givet tidspunkt«. Der kan derfor træffes foreløbig forholdsregler, før de vedtages en endelig beslutning med pålæg om at ophøre med en overtrædelse efter artikel 85 eller 86.

(23) De betingelser, der skal opfyldes i et tilfælde som det foreliggende for at træffe foreløbige forholdsregler, er :

— det skal være tilstrækkelig klart påvist, at der er tale om en overtrædelse,

— der skal være overvejende sandsynliged for, at der foreligger en situation, der medfører alvorlig uoprettelig skade for klageren, med mindre sådanne forholdregler træffes,

— der skal foreligge uopsættelighed.

(24) De foreløbige forholdsregler skal endvidere være begrænset til forholdsregler, der er nødvendige for at sikre, at den endelige beslutning også får den tilsigtede virkning. De kan både indeholde et påbud om at foretage en handling eller om at undlade at foretage en handling, forudsat at sådanne foranstaltninger er nødvendige og begrænsede til, hvad der er nødvendigt i den givne situation.

Ved fastlæggelsen af betingelserne i et eventuelt påbud skal Kommissionen ligeledes foretage en afvejning mellem den skade, klageren kan blive påført, såfremt Kommissionen ikke skrider ind, og den virkning, en sådan beslutning måtte have på den virksomhed, der påstås at have overtrådt bestemmelserne, samt de interesser, som tredjemand måtte have.

## B. Anvendelse af nævnte principper på den foreliggende sag

### 1. *Tilstrækkeligt bevis på overtrædelse*

a) Artikel 86

(25) I henhold til artikel 86 er en eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på fællesmarkedet eller en væsentlig del heraf uforenelig med fællesmarkedet og forbudt i den udstrækning, samhandelen mellem medlemsstater hermed kan påvirkes.

b) Dominerende stilling

(26) Kommissionens igangværende undersøgelser vil omfatte hele EF-markedet for organiske peroxider, men på indeværende tidspunkt er det ikke nødvendigt at afgøre, hvorvidt det relevante marked er markedet for organiske peroxider, benzoylperoxid, eller markedet for mel-additiver: på hvert af disse markeder er AKZO-koncernens stilling af en sådan art, at den foreløbig kan betragtes som værende dominerende. Ej heller er det nødvendigt at definere, hvorvidt det relevante geografiske område er EF eller Det forenede Kongerige, idet denne medlemsstats område kan siges at udgøre en væsentlig del af fællesmarkedet.

(27) I relation til markedet for organiske peroxider og benzoylperoxid i fællesmarkedet som helhed og i de pågældende enkelte medlemsstater ville AKZO's store markedsandel og de øvrige producenters tilsvarende lave markedsandel i sig selv skabe en begrundet formodning om, at der foreligger en dominerende stilling, der kan danne grundlag for en beslutning om foreløbige forholdsregler. For så vidt angår det mere begrænsede britiske marked for mel-additiver, er det påvist, at selv om AKZO UK måske ikke har en overvældende stor markedsandel udtrykt i mængder, så har den dog den økonomiske magt til at øve væsentlig indflydelse på markedet herunder muligheden for både at fastlægge prisniveauerne og at eliminere en mindre konkurrent.

(28) Kommissionen har ved denne foreløbige vurdering taget AKZO-koncernens finansielle ressourcer, henholdsvis AKZO's ECS', og Diaflex størrelse og kommercielle vægt, samt hvilken politik, AKZO kunne føre over for ECS, og denne politiks effektivitet, i betragtning.

(29) Det er ikke Kommissionens opfattelse, at AKZO UK's mindre markedsandel på del markedet for vitaminblandinger berører den samlede stilling, idet alt tyder på, at et tilbud om lave priser på dette produkt kan være den faktor, der er afgørende for, om en virksomhed kommer til at dække en kundes samlede behov.

c) Misbrug af en dominerende stilling

(30) En dominerende virksomheds diskriminerende prispolitik (dvs. fastsættelse af selektive prisreduktioner til en konkurrents kunder) og en groft konkurrenceforvridende prispolitik (hvorved visse varer fastsættes til urimeligt lave priser ) med det formål at eliminere små konkurrenter kan være en overtrædelse af artikel 86, såfremt de øvrige betingelser i den pågældende artikel er opfyldt. I stk. 2, litra a), i artikel 86 hedder det, at misbrug af en dominerende stilling især kan bestå i direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs eller salgspriser eller af andre urimelige forretningsbetingelser. Fastlæggelse af urimeligt lave salgspriser med det formål at fordrive en lille leverandør fra markedet eller at give denne valget mellem lukning eller at blive erhvervet af den dominerende virksomhed, ville falde ind under nævnte litra a) samt under det generelle forbud i artikel 86. I det foreliggende tilfælde viser AKZO's egne dokumenter, at det var AKZO's faste hensigt at tvinge ECS væk fra markedet. Der foreligger tilstrækkeligt bevismateriale, der med henblik på iværksættelse af foreløbige forholdsregler viser, at AKZO UK med moderselskabet AKZO Chemie's viden og godkendelse vedtog en konkurrenceforvridende og diskriminerende prispolitik, og at denne oprindeligt havde planlagt at gøre dette i december 1979, idet ECS havde udvidet sit aktivitetsområde til at omfatte plasticsektoren i Det forenede Kongerige og Forbundsrepublikken Tyskland. Kommissionen kan i denne forbindelse ikke acceptere AKZO's argument om, at den ved at nedsætte sine priser ganske enkelt imødegik konkurrencen fra andre leverandører. De i sagen foreliggende dokumenter viser, at prisreduktionerne indgik i en plan om at elimınere ECS fra markedet.

(31) Det er heller ikke korrekt, som AKZO har hævdet, at ECS selv tog initiativet til at nedbringe priserne gennem en væsentlig nedskæring af sine egne priser. I begyndelsen af 1980 blev ECS efter High Courts forbud opfordret til at afgive pristilbud til en af AKZO's store kunder, og pristilbudet til denne kunde skete på grundlag af ECS's dengang gældende listepris for store ordrer. På det tidspunkt var AKZO's pris til den pågældende kunde højere, men ECS fik alligevel ikke nogen ordrer fra denne virksomhed, ligesom ECS i de seneste 2 1/2 år ikke har tilbudt at levere til nogen af AKZO's store kunder. Det fremgår af det i sagen foreliggende bevismateriale, at AKZO som følge af tilbudet fra ECS i marts 1980 svarede igen ved at fremsætte selektivt lave tilbud til ECS's kunder til priser, som ofte lå under kostprisen. Da det ifølge nærmere indhold af det af AKZO afgivne tilsagn var tvivlsomt, om AKZO kunne tilpasse sine priser til konkurrenternes tilbud, søgte den af retfærddigøre visse af sine

specifikke prisereduktioner til ECS's kunder, hvad enten det drejede sig om store eller små kunder, ved at henvise til de laveste priser, som ECS tilbød andre potentielle kunder, selv om disse tilbud var blevet fremsat under særlige omstændigheder for større partier eller andre kvaliteter. AKZO fastholdt ligeledes disse priser eller sænkede dem endog yderligere i perioden fra 1980 og indtil nu. AKZO har ikke engang forsøgt at retfærdiggøre visse af sine øvrige lave pristilbud, navnlig tilbudene til uafhængige møller, der fik leverancer fra ECS, som værende en tilpasning til konkurrerende tilbud.

d) Påvirkning af samhandelen mellem medlemsstater

(32) AKZO's påståede urimelige prispolitik og forretningsmetoder på det britiske marked for mel-additiver, blev oprindelig iværksat ved udgangen af 1979 som følge af ECS's eksport til det tyske marked, som AKZO frygtede ville stige i omfang. En eliminering af ECS som konkurrent ville således både have en umiddelbar og en potentiel virkning på samhandelsmønstret mellem medlemsstater.

2. *Sandsynligheden for uoprettelig skade*

(33) På grundlag af det i sagen foreliggende bevismateriale må det formodes, at AKZO, medmindre der pålægges virksomheden begrænsninger, fortsat vil forsøge at eliminere ECS som konkurrent. Som AKZO selv havde formodet, førte de betragtelige nedskæringer prisniveauet, som virksomheden gennemførte, sammen med den betydelige omsætning, som virksomheden tog fra ECS, til et vedvarende indhug i ECS's fortjeneste og påvirkede alvorligt ECS's finansielle stilling. Selv om en endelig beslutning måtte finde, at AKZO have misbrugt sin dominerende stilling i henhold til artikel 86, ville en sådan beslutning alligevel være uden virkning, såfremt ECS i mellemtiden havde måttet indstille sin virksomhed.

3. *Uopsættelighed*

(34) Denne sags uopsættelige karakter skyldes, at AKZO UK — selv efter Kommissionens undersøgelse i december 1982 — har fortsat med at tilbyde selektivt lave priser til ECS's kunder, hvilket har haft til følge, at ECS har måttet sænke sine priser yderligere.

ECS's nuværende finansielle situation, erhvervsmæssige struktur og kundebasis er af en sådan beskaffenhed, at såfremt virksomheden mister yderligere terræn over for AKZO eller er tvunget til fortsat at sælge til urimeligt lave priser for at holde fast på sine kunder, er der overvejende sandsynlighed for, at den vil være tvunget til at indstille sin virksomhed. Dette vil medføre, at AKZO vil opnå næsten fuldstændigt monopol med hensyn til levering af benzoylperoxid og andre mel-additiver på en væsentlig del af fællesmarkedet, samt eliminere en lille, men potentielt stærk konkurrent, i den større plasticsektor.

4. *Nødvendigheden af et påbud og pålæggelse af tvangsbøde*

(35) Kommissionen kan ikke acceptere påstanden om, at AKZO ved — dagen før høringen — at hæve de priser, som den indrømmede var blevet sat til under kostprisen, har fjernet nødvendigheden af at udstede et påbud. AKZO har ikke på nogen måde afgivet nogen løfter om sin fremtidige adfærd og har under alle omstændigheder undladt at tage skridt til at ændre sin diskriminerende prispolitik mellem sine egne traditionelle kunder og ECS's kunder.

Eftersom High Court's forbud nu er udløbet og under hensyn til AKZO's adfærd tidligere, navnlig det bevismateriale, virksomheden fremlagde under sagen ved High Court, er det Kommissionens opfattelse, at det er nødvendigt at sikre, at AKZO UK overholder EF's konkurrenceregler, ved at denne pålægges visse forpligtelser.

5. *Vilkårene for påbudet*

(36) De forholdsregler, der skal træffes, skal være af midlertidig art, og skal kunne genoprette status quo, ligesom de skal være begrænset til, hvad der er nødvendigt i den pågældende situation. Ved udstedelsen af et påbud skal Kommissionen tage hensyn til påbudets virkning for parterne.

I den foreliggende sag mener Kommissionen, at det er rimeligt, at status quo genoprettes fra tidspunktet forud for en dato, hvor der for første gang blev fremsat trusler over for ECS, idet der dog tages hensyn til stigninger i AKZO's produktionsomkostninger siden dette tidspunkt. Kommissionen forbyder derfor AKZO over for britiske købere af virksomhedens produkter at praktisere priser, der ligger under summen af AKZO UK's produktionsomkostninger for maj 1983, som forelagt Kommissionen, de senest oplyste fragtomkostninger (1982-satser), samt af en absolut (ikke procentvis) bruttoavance udtrykt i pund sterling, svarende til den absolutte bruttoavance i pund sterling, som AKZO UK anfører at have opnået for det samme produkt inden 3. december 1979 ved salg til den pågældende kunde eller kategori af kunder. Da det i en beslutning om foreløbige forholdsregler er praktisk umuligt at fastsætte en nøjagtig grænse for, hvornår AKZO's priser bliver ulovlige, er der ikke i denne beslutning fastsat en sådan grænse, og de således pålagte mindstepriser omfatter eller kan omfatte et bidrag til dækning af de indirekte omkostninger samt et element af bruttoavancer.

Kommissionen mener ikke, at et påbud i den her foreslåede form vil påvirke AKZO UK's legitime interesse negativt. Ejheller er det Kommissionens opfattelse, at et påbud, rettet til AKZO på de nedenfor anførte betingelser, vil have en negativ virkning på køberne, idet Kommissionen både tager hensyn til AKZO's påstand under høringen om, at omkostningerne for mel-additiver kun udgjorde en lille procentdel af melproducenternes samlede produktionsomkostninger, og til de skadelige virkninger på lang sigt af et muligt monopol, såfremt der ikke træffes foreløbige forholdsregler.

(37) Denne beslutning finder kun anvendelse, indtil der træffes en endelig beslutning om AKZO's påståede misbrug af en dominerende stilling, eller indtil sagen på anden måde afgøres endeligt. Desuden vil Kommissionen om nødvendigt på begæring af AKZO UK eller af ECS eller på eget initiativ ændre de i denne beslutning fastlagte mindstepriser eller andre betingelser, navnlig for at tage højde for påviselige ændringer i AKZO UK's produktionsomkostninger.

(38) Kommissionen forbyder ligeledes AKZO at tilbyde eller levere nogen produkter til kunder i Det forenede Kongerige til priser eller på vilkår, der afviger fra de priser eller vilkår, der tilbydes andre tilsvarende AKZO-kunder, under hensyntagen til de i punkt (12) beskrevne kategorier og den behandling, disse kunder fik i 1979.

Beslutningen bør også indeholde en bestemmelse, der forhindrer en omgåelse heraf, enten indirekte eller gennem en anden virksomhed.

AKZO vil få lov til at tilbyde eller levere under de ovenfor fastlagte mindstepriser, dog kun for så vidt det angår en bestemt kunde og kun, såfremt det er nødvendigt at gøre dette i god tro for at nå ned på (men ikke at underbyde) en lavere pris, som det påvises er blevet tilbudt af en leverandør, der er rede til og i stand til at levere til denne kunde.

De mindstepriser, til hvilke AKZO (dog under forbehold af de ovenfor anførte lavere priser for at imødegå konkurrence) kan levere eller tilbyde produkterne, er anført i bilaget.

Det forhold, at der i Kommissionens påbud er opstillet krav om, at AKZO UK skal gå ud fra de fortjenestmargener, virksomheden opnåede i 1979, udelukker ikke nødvendigvis, at der senere i forbindelse med proceduren forud for den endelige beslutning vil blive foretaget en undersøgelse af, om AKZO's prisfastsættelse inden 3. december 1979 er forenelig med artikel 86.

Ud over en eventuel tvangsbøde, som måtte pålægges for en overtrædelse af denne beslutning, vil Kommissionen, såfremt en eventuel overtrædelse af denne beslutning måtte anses for at være en overtrædelse af artikel 86, kunne pålægge en bøde i henhold til artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17 for sidstnævnte overtrædelse —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

*Artikel 1*

Det forbydes AKZO Chemie UK Ltd med virkning fra meddelelsen af denne beslutning at tilbyde eller levere benzoylperoxid 16 % og 20 % (novadelox), kaliumbromat 6 % og 10 % (glutex) samt vitaminblandinger (nutramin), herefter kaldet »de nævnte produkter«, til nogen melfremstillende virksomhed i Det forenede Kongerige eller noget selskab associeret med en sådan virksomhed til priser, der er lavere end de i bilaget anførte.

*Artikel 2*

Det forbydes AKZO Chemie UK Ltd at tilbyde eller levere nogen af de nævnte produkter til nogen melfremstillende virksomhed i Det forenede Kongerige til priser eller på vilkår, der afviger fra dem, AKZO Chemie UK Ltd tilbyder andre tilsvarende købere.

*Artikel 3*

Det forbydes AKZO Chemie UK Ltd at træffe foranstaltninger, herunder indrømmelse af kreditvilkår eller leveringsbetingelser eller andre betingelser for nogen af de nævnte produkter eller for noget andet produkt eller nogen anden tjenesteydelse, uanset om virksomheden selv gør det eller gør det gennem et andet selskab, hvis sådanne foranstaltninger direkte eller indirekte bevirker eller vil kunne bevirke, at den faktiske leveringspris for noget af de nævnte produkter til en hvilken som helst melfremstillende virksomhed i Det forenede Kongerige kommer til at ligge under den i bilaget anførte pris.

*Artikel 4*

Uanset artikel 1-3 kan AKZO Chemie UK Ltd tilbyde eller levere de nævnte produkter til priser, der ligger under de i bilaget anførte, dog kun til en ganske bestemt melfremstillende virksomhed og kun, hvis det er nødvendigt i god tro at nå ned på (men ikke at underbyde) en lavere pris, som det påvises er blevet tilbudt af en anden leverandør, der er rede til og i stand til at levere det samme produkt til denne virksomhed.

*Artikel 5*

AKZO Chemie UK Ltd fremsender til Kommissionen senest den 15. august 1983 og derefter senest den 15. i hver måned en kopi af alle den foregående måneds tilbud, ordrer, fakturaer eller kreditnotaer samt tilsvarende dokumenter vedrørende ethvert tilbud eller salg af noget af de nævnte produkter til enhver køber i Det forenede Kongerige.

*Artikel 6*

Der betales en tvangsbøde på 1 000 ECU for hver dag, hvor virksomheden undlader at efterkomme et af påbudene i denne beslutning.

*Artikel 7*

Kommissionen kan i beslutningens gyldighedsperiode efter anmodning fra AKZO Chemie UK Ltd eller Engineering and Chemical Supplies (Epsom and Cloucester) Ltd eller på eget initiativ når som helst ændre de i denne beslutning fastsatte betingelser, hvis den finder det formålstjenligt.

*Artikel 8*

Denne beslutning anvendes, indtil der vedtages en beslutning, der afslutter Kommissionens procedure i nærværende sag, jf. dog artikel 7.

*Artikel 9*

Denne beslutning er rettet til AKZO Chemie UK Ltd 1-5 Queens Road, Hersham, Surrey, Det forenede Kongerige.

Udfærdiget i Bruxelles, den 29. juli 1983.

*På Kommissionens vegne*

Frans ANDRIESSEN

*Medlem af Kommissionen*

---

*BILAG*

*(Priser i £/t inkl. transport)*

| | Glutex 6 % | Glutex 10 % | Novadelox 16 % | Novadelox 20 % | Nutramin |
|---|---|---|---|---|---|
| RHM | 488 | 455 | 587 (1) | 728 | 855 |
| Spillers | 488 | 455 | 587 (2) | 728 | 855 |
| Allied (3) | 488 | 556 | 696 | 750 | 855 |
| Independents | 488 | 556 | 696 | 750 | 855 |

(1) Hvor AKZO ikke i øjeblikket leverer et bestemt produkt eller koncentration til den pågældende kunde, skal den pris, der anvendes ved et eventuelt tilbud, være prisen fastsat for sammenlignelige kunder.

(2) Eftersom Spillers køber ab fabrik i partier på 10 t, kan der foretages en reduktion for afhentning i store partier på 50 £/t.

(3) For ordrer fra individuelle møller. Såfremt AKZO fremsætter tilbud for en væsentlig del (25 % eller derover) af Allied-koncernens samlede årlige forbrug af benzoylperoxid eller kaliumbromat, kan den gøre dette på de betingelser og til de priser, der gælder for RHM og Spillers.

Ved beregningen af prisen på enhver blanding, der indeholder nogle af de omtalte produkter, skal AKZO anvende de ovenfor nævnte priser pro rata.